

Ammatillisten opettajakorkeakoulujen tapaaminen

23.11.2018

Ylijohtaja Tapio Kosunen

Opetus- ja kulttuuriministeriö

Undervisnings- och kulturministeriet

The image features a solid blue rectangular background. Overlaid on this background are several thin, flowing lines in white and light blue. These lines are curved and intersect, creating a sense of movement and depth. The text is centered in the middle of the blue area.

Sivistys, osaaminen, tiede
ja teknologia ihmisen ja
yhteiskunnan hyväksi

Ehdotus Suomelle: Suomi 100+

SUOMI 100+

SIVISTYS, OSAAMINEN, TIEDE JA TEKNOLOGIA IHMISEN JA YHTEISKUNNAN HYVÄKSI

Yli puolelle nuorista korkeakoulututkinto

Korkeakoulutusta ja asiantuntijuuden
kehittämistä elämän eri tilanteisiin

4 % BKT:sta tutkimus- ja
kehittämistoimintaan: tieteen uutta
luovaa voimaa, kestävää kasvua,
lisääntyvää hyvinvointia

UUTTA LUOVAT YLIOPISTOT JA AMMATTIKORKEAKOULUT

Lisää ennakoivuutta ja reagoitakykyä

Vahvat ja kansainvälisesti vetovoimaiset
osaamisen keskittymät

Aktiivisesti mukana maailman
kiinnostavimmissa verkostoissa

Avoimuus, kansainvälisyys ja globaali vastuu

Vahva TKI-toiminta ja monimuotoinen korkeakoulutus
yhteiskunnan ja elinkeinorakenteen muutosvoimina

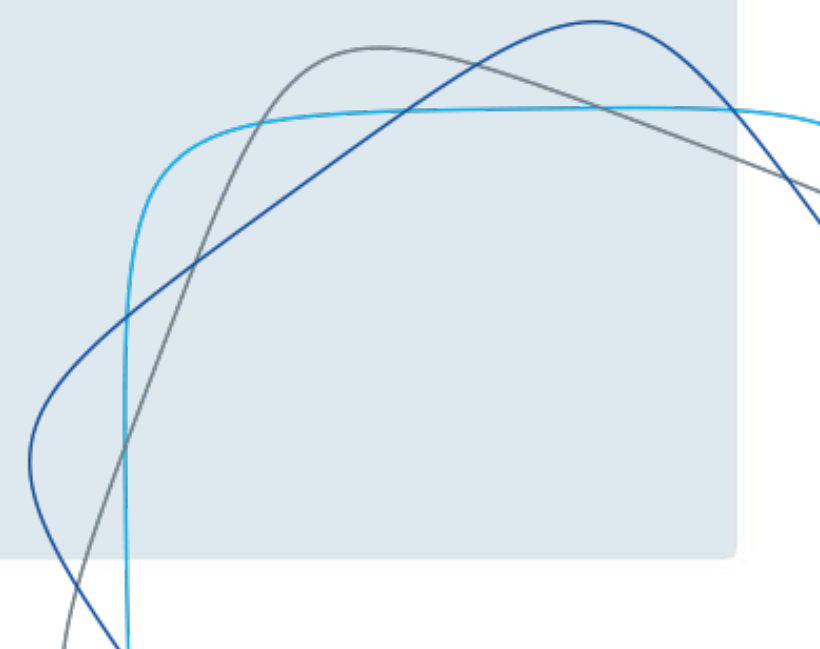
Maailman osaavin työvoima kilpailuetuna
ja hyvinvoinnin rakentajana

Eettisyys ja yhteiskuntavastuu

MAHDOLLISTAVA OHJAUS, RESURSSIT JA RAKENTEET

Luovuutta, dynamiikkaa ja
toimintamahdollisuuksia!

Korkeakoulujen ohjauksen kehittämisestä

- Ohjauksen ydinkysymyksiä on korkeakoulujen autonomia suhteessa valtioon ja ohjaavaan ministeriöön.
- Resurssien käyttö parhaalla mahdollisella tavalla edellyttää
 - yhteisesti jaettua tilannekuvaa ja
 - siitä nousevia kehittämistavoitteita sekä
 - toimivaa ohjausympäristöä.
- Keskeistä ohjauksessa on eri tahojen keskinäinen luottamus ja avoin vuorovaikutteisuus.
- Korkeakoulusektorin osaamista ja osallistumista on mahdollisimman laajasti hyödynnettävä muutosprosesseissa.

Yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen rahoitusmallien lähtökohtia

- Työryhmä esittää korkeakoulusektoreiden rahoitusmalleihin muutoksia, jotka vahvistavat korkeakoulujen laatua, vaikuttavuutta, kansainvälisyyttä ja uudistumiskykyä.
- Esitetyt rahoitusmallit vievät korkeakoululaitosta korkeakoulutuksen ja tutkimuksen vision tavoitteiden suuntaan.
- Työryhmän esittämät yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen rahoitusmallit rakentuvat vakautta tuovista laskentakriteereistä sekä muutoksia tukevasta, tulevaisuusorientoituneesta osiosta.
- Työryhmä esittää, että uudistetut rahoitusmallit ja ohjausprosessit otettaisiin käyttöön korkeakoulujen seuraavalla sopimuskaudella vuodesta 2021 alkaen. Näin korkeakouluilla olisi aikaa ottaa uudistuva rahoitusohjaus huomioon toimintansa kehittämisessä.

76 % Koulutus

56 % Suoritetut ammattikorkeakoulututkinnot

- Kertoimet tavoiteajassa valmistumiselle, toiselle saman tasoiselle tutkinnolle ja alojen kustannusrakenteen eroille
- Tutkintomäärän rahoitusrajat tutkintojen alakokonaisuuksille

9 % Jatkuva oppiminen

- Josta yhteistyöopinnot 1 %

6 % Työllistyminen ja työllistymisen laatu

- Josta työlliset vuosi valmistumisen jälkeen 3 % (yrittäjyyttä painottaen), uraseuranta 3 %

3 % Opiskelijapalaute

2 % Ammatillisessa opettajakoulutuksessa suoritettut opinnot

9 % Ulkopuolinen t&k-toiminnan rahoitus

5 % Suoritetut ylemmät ammattikorkeakoulututkinnot

2 % Julkaisut, taiteellinen toiminta, audiovisuaaliset aineistot ja tietojenkäsittelytieteelliset ohjelmat

- Luokat A-F, I
- Kerroin (1,2) avoimesti saatavilla oleville luokkien A-E julkaisuille

16 % Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminta

8 % Strategiaperusteinen rahoitus

- Osio A. Ammattikorkeakoulun strategiaa tukevat toimenpiteet ml. profiilinmukainen kansainvälisyys
- Osio B. Hallitusohjelmasta ja valtioneuvoston tavoitteista lähtevät korkeakoulu- ja tiedepoliittiset tavoitteet
- Pääpaino osiolla A

8 % Muut koulutus-, tutkimus- ja kehittämisselityksen tavoitteet

42 % Koulutus

30 % Suoritetut alemmat ja ylempät korkeakoulututkinnot

- Josta ylempät kk-tutkinnot 19 % ja alemmat kk-tutkinnot 11 %
- Kertoimet tavoiteajassa valmistumiselle, toiselle saman tasoiselle kk-tutkinnolle ja alojen kustannusrakenteen eroille
- Tutkintomäärän rahoitusrajat ylempien kk-tutkintojen alakokonaisuuksille

5 % Jatkuva oppiminen

- Josta yhteistyöopinnot 1 %

4 % Työllistyminen ja työllistymisen laatu

- Josta työlliset vuosi valmistumisen jälkeen 2% (yrittäjyyttä painottaen), uraseuranta 2 %

3 % Opiskelijapalaute

34 % Tutkimus

8 % Suoritetut tohtorintutkinnot

14 % Julkaisut

- Kertoimet (0,1-4) Julkaisufoorumin tasoluokkien 0-3 vertaisarvioituille julkaisuille ja muille julkaisuille (0,1)
- Lisäkerroin (1,2) avoimesti saatavilla oleville vertaisarvioituille julkaisuille

12 % Kilpailtu tutkimusrahoitus

- Josta kansainvälinen kilpailtu tutkimusrahoitus 6 %
- Josta kotimainen tutkimusrahoitus sekä kotimainen ja kansainvälinen yritysrahoitus 6 %

15 % Strategiaperusteinen rahoitus

- Osio A. Yliopiston strategiaa tukevat toimenpiteet ml. profiilimukainen kansainvälisyys
- Osio B. Hallitusohjelmasta ja valtioneuvoston tavoitteista lähtevät korkeakoulu- ja tiedepoliittiset tavoitteet
- Pääpaino osiolla A

9 % Valtakunnalliset tehtävät

- Valtakunnalliset erityistehtävät, harjoittelukoulut, Kansalliskirjasto, Taideyliopisto, yliopistokeskukset

24 % Koulutus- ja tiedepolitiikan tavoitteet

Strategiaperusteinen rahoitus

- Strategiaperusteinen rahoitus jakaantuisi ammattikorkeakoulujen ja yliopistojen rahoitusmalleissa kahteen osioon:
 - a) Korkeakoulun strategiaa tukevat toimenpiteet
 - b) Hallitusohjelmasta ja valtioneuvoston tavoitteista lähtevät korkeakoulu- ja tiedepoliittiset tavoitteet.
- Pääosa strategiaperusteisesta rahoituksesta kohdistuisi ammattikorkeakoulun tai yliopiston omaa strategiaa ja uudistumista tukeviin toimenpiteisiin.
- Korkeakoulujen strategiaa tukeva osuus kohdennettaisiin korkeakoulujen yhtenäiselle strategiakaudelle 2021-2030 laadittujen strategioiden pohjalta kaksivaiheisessa yhteisvalmisteluprosessissa.
- Hallitusohjelmasta ja valtioneuvoston tavoitteista lähtevä strategiaperusteisen rahoituksen osio rakennettaisiin korkeakouluja uudistavien ja vaikuttavuutta vahvistavien ohjelmien muotoon.

Globaalit trendit ja muutostekijät

Työn
globaali murros

Osaaminen, tutkimus ja
verkostoituminen keskiössä
globaalien haasteiden ratkaisemisessa

Digitalisaatio, tekoäly ja
robotisaatio muuttavat koulutusta,
tutkimusta ja korkeakouluja

Tutkiminen, innovointi ja
oppiminen on tulevaisuudessa
yhdessä tekemistä ja avointa

Kilpailu parhaista osaajista
on maailmanlaajuista ja
korkeakoulutus rajat ylittävää

Suomalaisen
osaamispohjan
mureneminen

Laadun, tuottavuuden
ja vaikuttavuuden
parantaminen

Vision toimeenpanoryhmät

Korkeakoulujen henkilöstö ja opiskelijat, sidosryhmät
verkkokonsultaatiot | työpajat | jne.

Mahdollistava
ohjaus, resurssit ja
rakenteet -ryhmä

Avoimuus,
joustavuus ja
jatkuva oppiminen -
ryhmä

Digitalisaatio
ja tekoäly
korkeakoulujen
muutoksen tukena -
ryhmä

Tutkimus-,
kehittämis-
ja innovaatio-
toiminnan ryhmä

Hyvinvoivat
korkeakoulu-
yhteisöt -ryhmä

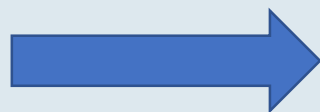
Kansainvälisyys

Vision toimeenpanon johtoryhmä

Unifi | Arene | opiskelijat | henkilöstö | Suomen Akatemia | Opetushallitus | opetus- ja kulttuuriministeriö

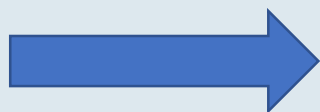
Avoimuus, joustavuus ja jatkuva oppiminen – ehdotukset tiekarttaan

HE laeiksi yliopistolain ja ammattikorkeakoululain muuttamisesta

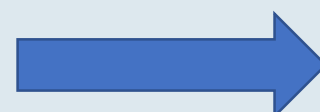

Korkeakouluille uusia toimintamahdollisuuksia

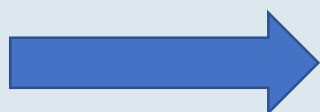
3 kehittämisohjelmaa

Avoimen ja Joustavan Oppimisen Alustat -kehittämisohjelma (AJOA)

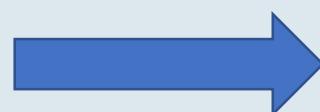

Modulaarisen opintotarjonnan kehittämisohjelma

Korkeakoulupedagogiikan ja johtamisen kehittämisohjelma

Muita toimenpiteitä

Mm. Opiskelijavalintojen uudistamistyö, yhteistyöryhmät, koulutusvastuiden uudistaminen

Digitalisaatio, tekoäly ja korkeakoulut – ehdotukset tiekarttaan

Avoimen ja Joustavan Oppimisen Alustat –kehittämishjelma

- Kehittämishjelmassa kehitetään jo käynnistyneitä kehittämistoimia ja -hankkeita koordinoiden korkeakoulujen oppimista tukevaa **digitaalista ympäristöä**, joka koostuu **yhteisistä ja korkeakoulujen omista yhteentoimivista osista**.
- Olennaisia ovat opiskelun ja opetuksen tietojen yhteentoimivuus ja kansallisesti yhdenmukaiset tietovirrat, yhteisten toimintamallien kehittäminen ja mm. yhteiset näkymät opetustarjontaan.
- Kehittämishjelmassa huomioidaan tarpeet kansainväliseen tiedon liikkumiseen.

Korkeakoulutus

Dataintensiivisen tutkimuksen toimenpiteet osana TKI-kehittämishjelmaa

- Kytetään kansainvälisesti verkottunut, vahva tutkimus ja sille rakentuva osaaminen kansallisten tekoälytavoitteiden toteuttamiseen
- Edistetään julkisten ja yksityisten tietovarantojen tutkimuskäyttöä
- Huomioidaan tutkimuksen dataintensiivisyyden kasvu tutkimuksen tukipalveluiden kehittämisessä
- Huolehditaan dataintensiivisen tutkimuksen tallennus- ja laskentaresurssien riittävydestä

Tutkimus

Valmistellaan toimenpiteitä, joilla

- Kehitetään ja sujuvoitetaan tietovirtoja arvioinnin, ohjauksen ja johtamisen tietopohjan parantamiseksi ja ajantasaistamiseksi
- Kehitetään tiedon käyttöä järjestelmätason (korkeakoulutus, tutkimus) arvioinnissa ja ohjauksessa ja ennakoinnissa
- Edistetään yhteentoimivuutta ja tiedon vertailukelpoisuutta

Johtaminen,
ohjaus

Kehittämishohjelma: Tutkimuksen laatu, yhteistyö ja vaikuttavuus ylös – kohti TKI-investointien 4 % BKT-osuuden tavoitetta

Tutkimuksen vaikuttavuus ja avoimuus

- Avoimen julkaisemisen kerroin rahoitusmalleihin
- Avoimen tutkimuksen tietopohjan ja osaamisen vahvistaminen
- Kaupallistaminen

Ajantasainen tutkimusinfrastruktuurien ekosysteemi

- suunnittelun, resursoinnin ja käytön toimintamallit
- Tutkimusinfrastruktuuri-strategia 2019
- Dataintensiivisen tutkimuksen tukipalvelut

Vahvempi tieteen ja tutkitun tiedon asema yhteiskunnassa ja päätöksenteossa

- Tiedeneuvonannon osaaminen, vuorovaikutus ja toimintamekanismit
- Jatkuvan tiedekasvatuksen ja -viestinnän toimintamallit

Monimuotoisen tutkimustoiminnan ja -yhteistyön pitkäjänteinen tuki

- Julkisen tutkimusrahoituksen kokonaisuuden selvittäminen suhteessa TKI-politiikan tavoitteisiin
 - Rahoitusinstrumenttien kehittäminen
 - Yhteistyön kannustaminen ja tukeminen
- Nuorten tutkijoiden urakehitys sekä liikkuvuus korkeakoulujen, yritysten ja muiden tki-organisaatioiden kesken.
 - Kansainvälisyys ja liikkuvuus

Hyvinvoivat korkeakouluuyhteisöt – ehdotukset tiekarttaan	Hyvinvointi	Yhteisöllisyys Osallisuus	Johtaminen	Osaaminen
1. Korkeakoulut				
Korkeakoulut ottavat käyttöön osallistavan palautejärjestelmän		X	X	
Häirinnän ja epäasiallisen käyttäytymisen ehkäisyn ohjeistus	X	X	X	X
Turvallisuuskäytäntöjen systematisointi	X		X	X
Ulkomaiset opiskelijat ja henkilöstön huomioiva kielistrategia		X		X
Suomen ja ruotsin kielen koulutustarjonta ulkomaisille opiskelijoille ja työntekijöille		X		X
2. Opetus- ja kulttuuriministeriö yhteistyössä korkeakoulujen ja muiden toimijoiden kanssa				
YTHS:n hyvinvoinnin ja yhteisöterveyden seurannan edelleen kehittäminen	X			
Henkilöstön ajankäytön jakautumisen tutkiminen	X		X	
Yhtenäinen kooste OKM:lle raportoiduista henkilöstöä koskevista tiedoista ja näiden systemaattinen seuranta		X	X	
Selvitys ulkomaisten opiskelijoiden terveys- ja hyvinvointipalveluista	X	X		
Ammattikorkeakoulujen opetushenkilöstön pedagogiset opinnot				X
Korkeakoulupedagogiikan ja -johtamisen kehittämisohjelma 2019–2024: <ul style="list-style-type: none"> Pedagoginen kehittäminen Tulevaisuuden ennakointi Johtamiskoulutuksen ja -tutkimuksen kehittäminen Kehittämisohjelmaehdotus on Hyvinvoivat korkeakouluuyhteisöt -työryhmän ja Avoimuus, joustavuus ja jatkuva oppiminen -työryhmän yhteinen			X	X
3. Kansallinen koulutuksen arviointikeskus				
Hyvinvointiin liittyvät teemat osaksi Karvin laatutyötä	X	X	X	X

Korkeakoulupedagogiikan ja -johtamisen kehittämishjelmaan 2019–2024 sisältyvät seuraavat osat:

1. Pedagoginen kehittäminen

- Korkeakoulupedagogiikan opintojen ja niihin kuuluvien yksittäisten opintokokonaisuuksien verkko- ja muu tarjonta. Tavoitteina ovat:
 - Korkeakoulujen henkilöstölle taataan riittävä mahdollisuus korkeakoulupedagogisiin opintoihin, pedagogisen johtamisen opintoihin, pedagogisen osaamisen jatkuvaan täydentämiseen ja kehittämiseen sekä täydennysopintoihin uran eri vaiheissa.
 - Merkittävä osa ammattikorkeakoulujen ja yliopistojen opettavasta henkilöstöstä on suorittanut korkeakoulupedagogiikan, pedagogisen johtamisen, opintojen ohjauksen ja hyvinvointiosaamisen opintoja.
 - Yliopistojen vakituisissa opetuspainotteisissa tehtävissä toimivilla henkilöillä on korkeakoulupedagogisia, opintojen ohjauksen ja hyvinvointiosaamisen opintoja vähintään 25 opintopisteen verran.
- Korkeakoulujen omat (esim. Opettajien Akatemia) ja yhteiset opetuksen ja ohjauksen teema- ja alakohtaiset kehittämishankkeet sekä niitä tukevien verkostojen toiminta. Korkeakoulutuksen kehittämishankkeissa ja verkostoissa syntyneitä hyviä käytäntöjä kootaan, jaetaan ja hyödynnetään. Tunnistetaan mahdollisia uusia hanke- ja verkostotarpeita.

2. Tulevaisuuden tarpeiden ennakointi

- Henkilöstön osaamistarpeiden ennakkoinnin ja osaamiskartoitusten työvälineiden kehittäminen. Yksi tulevaisuuden keskeisistä osaamistarpeista aiheutuu digitalisaatiosta ja työelämän muutostarpeista.
- Korkeakoulupedagoginen tutkimus, tutkimuksellinen tuki ja seuranta korkeakoulujen pedagogiselle kehittämistyölle ja kansainvälinen korkeakoulupedagoginen yhteistyö.

3. Johtamiskoulutuksen ja -tutkimuksen kehittäminen

- Johtamiskoulutusta ja sitä tukevaa tutkimusta kehitetään korkeakoulujen johtamis- ja esimiestyön hankkeissa ja korkeakoulujen valtakunnallisena yhteistyönä.
- Tarjolla on valmentavaa koulutusta korkeakoulujen johto- ja esimiestehtäviin sekä monipuolista yleisen johtamisen, tiedolla johtamisen, koulutuksen johtamisen, henkilöstöjohtamisen, turvallisuusjohtamisen, esimiestyön, koulutusohjelmajohtamisen ja kehittämistyön koulutusta.

Ammattikorkeakoulujen välitarkistusneuvottelujen tuloksista:

Keskusteluissa esillä:

- Ammattikorkeakoulun strategian toteutuminen
- Korkeakoulutuksen ja tutkimuksen vision toimeenpano
- Korkeakoulutuksen kehittämisen kärkihankkeet
- Ammattikorkeakoulujen TKI-toiminta
- Ammattikorkeakoulujen kohdentamaton strategiarahoitus
 - Välitarkastelussa 2,9 M€ (2018), 7,8 M€ (2019) ja 7,8 M€ (2020)

Ammattikorkeakoulujen välitarkistusneuvottelujen tuloksista:

Koulutuksen kärkihankkeet – nopeutetaan siirtymistä työelämään:

- Opiskelijavalintojen uudistaminen
 - Etenee valtakunnallisessa yhteistyössä
 - Ensikertaisesti valittujen osuus yleisesti tavoitteen mukainen
 - Todistusvalintojen ja digitalisuuden hyödyntäminen
- Toisen asteen koulutuksen ja korkea-asteen koulutuksen välisen yhteistyön lisääminen
 - Valtakunnalliset työryhmät lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen osalta
 - Jatkokeskustelutarpeita erityisesti yhteistyömalleissa varmistettavan yhdenvertaisen opiskelijavalinnan sekä tutkintojen keston osalta
- Digitaaliset oppimisympäristöt, verkko-opetustarjonta ja digitaalinen koulutusyhteistyö ja digipedagoginen osaaminen
 - Digitalisaatiota hyödynnetään perustoiminnassa aiempaa laajemmin
 - Verkkototeutuksina toteutettavien koulutusten määrä lisääntynyt
- Opintojen ympärivuotistaminen
 - Kehitetty yhteisessä hankkeessa
 - Ristiinopiskelumahdollisuuksia lisätty

Ammattikorkeakoulujen välitarkistusneuvottelujen tuloksista:

Jatkuva oppiminen:

- Strategioissa vahvalla painotuksella
- Opetussuunnitelmarakenteita uudistetaan modulaarisuuden ja osaamisperustaisuuden pohjalta tavoitteena joustavat opintopolut
- Tarjonnan kokoaminen ja tuominen entistä laajemmin tarjolle
- Uudenlaiset kokonaisuudet ja uudet kohderyhmät edellyttävät vahvaa ohjausta
- Tilauskoulutuksen laajentaminen nähdään mahdollisuutena
- Jatkuvan oppimisen konseptointia ja toteutuksia tuetaan osana loppukaudeksi sovittua strategiarahoitusta (n. 4,7 M€)

Ammatillinen opettajankoulutus:

- Sovitut määrälliset tavoitteet ylittyvät; ammattikorkeakoulut perustelevat suuntaa työelämän muutoksessa tarvittavan osaamisen tarpeella
- Jatkossa pohdinta kelpoisuuden tuottavan osaamisen tarpeesta (vrt. ammatillisen koulutuksen reformi) suhteessa täydennyskoulutustarpeeseen

Ammattikorkeakoulujen välitarkistusneuvottelujen tuloksista:

Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminta

- Ammattikorkeakoulujen tki-profihausta erittäin myönteiset kokemukset, arviointi koettiin tärkeäksi kyvykkyyden rakentamisen kannalta
- Tavoitteena vahvistaa rahoituspohjaa kansainvälisellä kilpaillulla tutkimusrahoituksella
- Myös yritysrahoituksen osuutta halutaan kasvattaa
- Tki-henkilöstön määrää pyritään kasvattamaan, lisäresurssit suunnataan tki-kärkien vahvistamiseen

Kansainvälistyminen

- Entistä vahvempaan kansainvälistymiseen tähtääviä prosesseja käynnistetty
 - Aktiivinen kv. opiskelijoiden hankinta ja englanninkielisten koulutusten lisääminen
 - Lukuvuosimaksun maksaneiden määrä toistaiseksi vaatimaton, odotuksia kasvusta
 - Myytävän koulutuksen kohdemaina erityisesti Kiina ja Intia, pohjaa halutaan myös laajentaa
 - Kv. strategisia kumppanuuksia terävöitetty

Ammattikorkeakoulujen välitarkistusneuvottelujen tuloksista:

Korkeakoulujen yhteistyö – kehityssuuntia:

- 1) Konsernirakenteet yo:jen kanssa / yo-omistajuus
- 2) Ammattikorkeakoulujen keskinäisen yhteistyön syventäminen; esim. 3AMK pääkaupunkiseudulla
- 3) Verkostoituminen ja yhteistyö tarpeen mukaan
- Tulevaisuuden asemoituminen korkeakoulukentässä haastaa miettimään erilaisia vaihtoehtoja

